

Európa a partvonalon kívül

2023 január 03. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Valamikor a háborúinkat nemcsak magunk vívtuk, de a magunk érdekeikért is

Újévkor rendre megforognak a neten a jóslatok, amelyeket a politológusok prognózisoknak hívnak, mert így szerintük jobban passzol a doktorátusukhoz. Fellapozzuk, mit jövendölt a nagy bolgár politológus, Baba Vanga, a vak látnok füvesasszony, a Balkán Nostradamusa. Vagy beleolvasunk a világ legjelentősebb jelentéktelen politikusa, a Putyin-csereszabatos Dmitrij Medvegyev jóslataiba.

Mármost Vanga nagy és Dmitrij Anatoljevics is szörnyőségeket jövendől 2023-ra, ne is zaklassuk fel magunkat rajtuk! Különben is, ha tényleg látnánk a jövőt, a sportújságírók milliárdosok lennének a fogadásokból, a közgazdászok pedig a tőzsdéből. De újévi helyzetképet azért adhatunk Európa történelmi leértékelődéséről. Arról, hogy miközben elszenvedi az élelmiszerek vagy a benzin inflációs, szankciós, de legfőképpen igencsak megugrott árát, olyan tehetetlenül nézi a szomszédjában már tizenegyedik hónapja dúló ukrajnai háborút, mint egyszeri férj a szomszédossal hentergő feleségét.

Kezdjük messzebbre?! Mint ismert, Nagy Imre emlékezetes beszédet tartott a washingtoni kongresszusban 1956. december 21-én. „Csapataink harcban állnak. A kormány a helyén van” – ismételte meg korábbi szavait az amerikai politikai elit képviselői előtt. Mögötte az alelnök és a házelnök büszkén tartotta a magasba a középen lyukas magyar zászlót. Eisenhower elnök is elégedett volt. Tudta, nem hiába fordít országa százmilliárd dollárt a magyar szabadság ügyére.

Persze nem csalja meg az olvasót az emlékezete, és a szemleírónak sem ártott meg ennyire a szilveszteri vigasság.

A fenti állításokban Nagy Imrét – aki 1956 végén már snagovi fogságában volt – Zelenszkijjal, 1956-ot 2022-vel, a magyar zászlót az ukránnal, Eisenhower-t Biden-nel kell behelyettesíteni, hogy valós kijelentéseket kapjunk. Az ukrán ügy megér ma annyit Amerikának, amennyit a magyar nem ért meg '56-ban, hiába buzdította a pesti srácokat a Szabad Európa Rádió.

Amerikai véráldozat nélkül meg pláne megér. Ukrajna százmilliárd dolláros támogatása összességében stimmettel. Mitch McConnell, a republikánus szenátorok vezetője – az amerikai politikusokat időnként hatalmukba kerítő szélsőségi rohamok egyikében – a minap nyíltan kimondta, „Ukrajna támogatása közvetlen befektetés a hideg, kemény, gyakorlati amerikai érdekekbe.”

Richard Black volt republikánus szenátor pedig így fogalmazott korábban: „Minket, az Egyesült Államokat és a NATO-t nem érdekel, hány ukrán hal meg [...]. Tudják, olyan lett ez, mint egy nagy futballmeccs, gyereünk hát, hajrá! Nekünk is megvan a csapatunk, nekik (ti. az oroszoknak – a szerk.) is. És amíg nyerünk, nem érdekel bennünket, hány játékosunk rokkant le a pályán.” De Black, az egykori hivatásos katona, a vietnami háború Bíbor Szív sebesülési érdeméremmel kitüntetett veteránja tovább is megy. „Nem hiszem, hogy Ukrajnának bármi köze lenne a háborúról vagy békéről szóló döntéshez. Azt hiszem, »ezt« Washingtonban hozzák meg. Amíg csak akarjuk, hogy folytatódjék a háború, harcolni is fogunk, proxyként (ti. helyetteseinként – a szerk.) használva az ukránokat. Harcolni fogunk az utolsó ukrán haláláig” – mondta.

Magyarul az amerikai világbíróóság távoltartási végzést hozott Putyin ellen, és ennek az ukránok a végrehajtói. Meghatározása szerint a (NATO-területtel való) távoltartás a kényszerintézkedések egyik fajtája.

Lényege, hogy a terhelt (azaz Putyin és hadserege) szabad mozgáshoz és tartózkodási helyének (ukrajnai) szabad megválasztásához való jogát korlátozza, a személyi szabadság tényleges elvonása nélkül. Értsd: Putyin uralmát azért nem akarják vagy nem tudják megdönteni. De Black szövege már egészen olyan, mintha a freudi ösztönén bugyogna fel a felszínre az amerikai politikából. Mintegy ellenpontozva a hivatalos Washington – mint a freudi felettes én – az ukránok amerikai támogatását önzetlen szabadság- és demokráciaszeretetükkel magyarázó közleményeit. Az ilyen idealizáló, egyszerisítő elbeszélést hívtuk régen a regény ifjúsági változatának.

Elképzelhet, hogy valaki úgy véli, az öreg Dick Black meghibbant, esetleg az oroszok fizetik. Vessük hát össze a szavait George Friedman véleményével, akiről viszont tudjuk, hogy igen sok pénzt keres Amerikában a stratégiai konzulenscéjével. Friedmant nemrég, már hónapokkal azután kérdeztük, hogy Black elmondta a véleményét; utóbbi óta történt egy s más az ukrán fronton. Friedman ezt mondja: „Az Egyesült Államok nagyon világossá tette az ukránok előtt, hogy eljött a tárgyalások ideje. Ez persze nem tetszett nekik.” Meg ezt is: „Persze ez a két ország nem ugyanolyan mértékben vitte a börtört a vásárra. Az ukránok harcoltak, így aztán nek is szenvedtek a fronton vérveteszéget, mégpedig igen komolyat, mi csak a fegyvereket adtuk a kezükbe.” Meg még ezt: „Ukrajnának nem kell belépnie a NATO-ba ahhoz, hogy a szövetség megvédje. A jelen esetben egyetlen tag, az Egyesült

Államok mellettük való kiállása kritikusként bizonyult.”

Vége a szilveszternek, józanodjunk hát ki: Európa már a saját jelenkori történelmében is mellékszereplő. A XXI. század nagy világpolitikai konfliktusának eleve az amerikai–kínai rivalizálást jósolta (oppardon, prognosztizálta) a külpolitikai szakma.

Ez még igaz is lehet később, de egyelőre a szomszédunkban ropognak a fegyverek. A válságok sorozatán (görög adósság, migráció, Covid, háború) átvergődött Európa hanyattatásairól, az egyelőre beláthatatlan végű korrupciós botrányról e hasábkon is sokat írtunk az elmúlt hetekben. De geostratégiai szempontból sem rózsásabb a helyzet. Nyugati határunk bizonytalan.

A brexit utáni britek – akikben legalább van némi katonai potenciál – még európainak számítanak-e egyáltalán? Mennyiben különbözik a politikájuk az amerikaiakétól?

Keleten meddig érnek a határaink? Mi Ukrajna? Konc, amin Washington és Moszkva utóvédharcban marakszik? Mi lesz belőle középtávon? Ütközőzóna? Rágógumi módjára, öt-hatszázézer négyzetkilométerre szétnyújtott új berlini fal? Lehet-e belőle legalább viszonylag demokratikus európai állam, valamiféle szegényebb Lengyelország? A kárpátaljai magyarok talán ennek örülnének a legjobban, de nem úgy néz ki, hogy Európának sok beleszólása lenne a dolgokba. Ki is szólhatna bele? Von der Leyen? Scholz?

Még talán Macront nézik Washingtonban és Moszkvában hatalmi tényezőnek Európából. Végül is ott ül vétőjoggal a Biztonsági Tanácsban, az EU utolsó maradt nukleáris (és futball-) nagyhatalma képviselőjében.

Csak mímelni tudja az egykori francia grandeur és gloire-t, a nagyságot és dicsőséget, de legalább mímeli, Mbappét vigasztalva a katarai gyepen, miközben Biden (vagy a dublóre) talán épp diktálja az amerikai feltételeket Zelenszkijnek, a botcsinálta Ukrajna szintén botcsinálta elnökének, e filmvászonról leugrott Goloborodkónak. Viszont Macron nem választható újra, ráütötték már a szavatossági időt, mint egy kerek francia sajtra.

Nem kell Vietnamiig visszamennünk: 2000 óta is jól ismerjük a nagy amerikai háborúk helyszíneit. Megtanultuk, hol van a térképen az afgán Mazar-i-Sarif, az iraki Falludzsa. Most már Mariupolt, Herszont is el tudjuk helyezni. De valamikor az európaiak a háborúkat – akármilyen szörnyűek voltak is – legalább nemcsak maguk vívták, de a maguk érdekeikért tették. Tolsztoj a Háború és békében érzékletesen írja le, ahogy – bő kétszáz évvel ezelőt – három császár (Napóleon, az osztrák I. Ferenc, valamint I. Sándor cár) felügyeli a morvaországi harcokat. Újévi vizuális szorgalmi feladatként képzeljük el Bident, Putyint és Zelenszkijt lóháton, Herszonná! Tolsztoj a kegyetlen hierarchiát is érzékelteti. Andrej herceg, Kutuzov fiatal, hetyke szárnysegédje látványosan semmibe veszi a neki megilletődötten jelentő idős osztrák tábornokot. Közülük az osztrák harcolt ugyan a saját földjén, de ez mindegy. A nagyok már akkor tudták magukról, hogy nagyok, a kicsik pedig, hogy kicsik.

Szűcs László - www.magyar nemzet.hu

